

2015-05-20

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/49-610

Kommunstyrelsens verksamhetutskott

Skolinspektionens granskning av kommunala skolor

Yttrande till Skolinspektionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott antar föreslaget yttrande från Valfärd skola angående Skolinspektionens inspektion samt tillsyn av utvalda enheter inom Valfärd skola.

Detta beslut fattas av kommunstyrelsens verksamhetutskott med stöd av punkten 57 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Skolinspektionen har genomfört inspektion av utvalda enheter inom Valfärd skola. I sin helhet visar inspektionen på mycket positiva resultat. Skolinspektionen har genomfört prioriterad tillsyn på utvalda enheter. Ett fåtal brister har då påtalats av varierande art. Nacka kommunala skolor arbetar med åtgärder och konsekvensanalys av de brister som påtalats. Förelägganden på följande enheter/områden har påtalats: Igelboda skola, Stavsborgsskolan, Nacka gymnasiums grundsärskola samt Nackas kommunala skolors handhavande av placering i särskilda undervisningsgrupper. Valfärd skola har tagit fram ett förslag till yttrande från kommunstyrelsens verksamhetutskott, över det som tas upp i föreläggandena.

Ärendet

Skolinspektionen besöker alla huvudmän I Sverige under perioden 2015-2017. Före inspektionen gör Skolinspektionen en kartläggning av förhållandena på alla skolor och förskolor som en viss huvudman har ansvar för. Utifrån resultatet av denna kartläggning bestäms hur inspektionen av huvudmannens förskolor och skolor skall läggas upp. Skolinspektionen gör en prioriterad tillsyn av ca 20 % av huvudmannens kommunala grund- och gymnasieskolor samt alla grundsär- och gymnasiesärskolor. Övriga grundskolor med förskoleklass och fritidshem samt förskolan följs upp övergripande på huvudmannanivå.

Vid en prioriterad tillsyn tittar Skolinspektionen på följande områden på enheten:

1. Undervisning och lärande

2. Extra anpassningar och särskilt stöd
3. Bedömning och betygsättning
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling
5. Förutsättningar för lärande och trygghet
6. Styrning och utveckling av verksamheten

Huvudmannen får sedan beslut inom respektive utbildningsområde (t ex förskola, grundskola, grundsärskola) enligt kategorierna:

1. Förutsättning för utbildningen
2. Utveckling av utbildningen

Välfärd skolas utredning

Placering i särskilda undervisningsgrupper

Föreläggandet

Det följer av reglerna i skollagen att rektorn ska se till att stödet följs upp och utvärderas kontinuerligt. Om elevens behov av särskilt stöd i särskild undervisningsgrupp upphör ska rektor besluta om att eleven ska återgå till sin ordinarie klass. Skolinspektionen bedömer att genom att eleven byter skolenhet och ansvarig rektor, fräntas elevens ursprungliga rektor rätten att besluta om det särskilda stödet för eleven. Organiseringen av de särskilda undervisningsgrupperna Alphyddeskolan och Centrumskolan innebär därmed att Nacka kommun inte följer författningarnas krav vad gäller särskild stöd.

Planerade åtgärder

För att säkerställa att avlämnande rektor kan fullgöra sitt uppföljningsansvar och att eleven har möjlighet att återgå till sin ordinarie skola kommer följande förändring att göras:

- För att avlämnande rektor fortsättningsvis skall kunna besluta om det särskilda stödet kommer det att skrivas som en del i ansökningsförfarandet. Avlämnande rektor skall framöver delta i uppföljningen och utvärderingen av åtgärdsprogrammet för sin skolas elev på Centrumskolan och Alphyddeskolan. Vid uppföljning har avlämnande rektor möjlighet att tillsammans med målsman och elev besluta om en ändring av åtgärdsprogram för en återgång till ordinarie klass och skola.

Igelboda skola

Föreläggandet

Tillsynen som genomfördes vid Igelboda skola resulterade i ett föreläggande avseende brister i förutsättningar för lärande och trygghet då det gäller undervisning i studie och yrkesorientering.

Planerade åtgärder

Ledningen och samtliga lärare har tagit del av Skolverkets stödmaterial. Ledningen har i samverkan med lärarna arbetat fram en plan för hur studie och yrkesvägledning i undervisningen ska ske. Arbetet med planen kommer att ske aktivt med alla pedagoger framöver.

Stavsborgsskolan

Föreläggandet

Stavsborgsskolan har brister som påverkar elevernas möjlighet att nå de nationella kunskapskraven. Skolan behöver se över mottagande och anpassning av undervisning som ges till nyanlända och elever med annat modersmål. Undervisningen i övrigt behöver utvecklas så att alla elever får förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt. Stavsborgsskolan är i huvudsak trygg, men det framkommer trots detta att det förebyggande arbetet mot kränkande behandling måste stärkas.

Skolan har fått kritik på fyra av sex granskade områden.

1. *Undervisning och lärande* – här har Skolinspektionen bedömt att skolan inte har en fungerande organisation för att bedöma vilka elever som ska läsa svenska eller svenska som andraspråk. Undervisningen behöver också förändras för att bättre möta varje elevs individuella behov eller att eleverna får tydlig information målen för undervisningen eller bedömningen. Undervisningen behöver även bli mer varierad enligt Skolinspektionen.
2. *Extra anpassningar och lärande* – här bedömde Skolinspektionen att skolans arbete med detta i för hög grad bygger på undervisning utanför klassrummet och att bristerna i detta har medfört att elever inte når målen i tillräckligt hög grad.
3. *Betyg och bedömning* – ingen brist.
4. *Trygghet, studiero och kränkande behandling* – skolinspektionen bedömde att trygghetsarbetet behöver förankras mer konkret i planen för likabehandling, att ett tidvis hårt språk behöver stävjas samt att trygghetsarbetet inte är tillräckligt förebyggande
5. *Förutsättningar för lärande och trygghet* – Skolinspektionen bedömde att lärarnas samarbete behöver förbättras för att elevernas behov ska kunna tillgodoses på ett bättre sätt
6. *Styrning och utveckling av verksamheten* – ingen brist

Skolledningen arbetar tillsammans med lärarnas för att formulera åtgärder och komma tillrätta med bristerna. Skolinspektionens förelägganden ska besvaras senast den 30 juni och skolan kommer att ytterligare arbeta med dem i början av juni.

Planerade åtgärder

- Stavsborgsskolan kommer att delta i PRIO-projektet och i juni kommer en förändringsledare att gå igenom skolans hela verksamhet i syfte att pedagogerna bl.a. ska genomföra gemensam undervisningsplanering. Projektet syftar även till att pedagogerna gemensamt ska identifiera utvecklingsområden.
- *Undervisning och lärande (1)*. Organisationen för mottagandet av nyanlända kommer att förstärkas och fler pedagoger kommer att i sin tjänst undervisa i Svenska som andra språk. Kartläggningen av elevernas språknivå kommer att utvecklas. En gemensam lektionsmodell som innefattar lektionens syfte, mål och struktur kommer att tas fram i samarbete med lärarna på skolan. Skolan kommer att arbeta med kollegialt lärande för att stärka varje elevs behov.
- När det gäller *extra anpassningar och lärande (2)* kommer skolans stödverksamhet att ses över och förändras på ett sådant sätt att det ska stärka pedagoger och elever i syfte att stödet i första hand sker inom ramen för den ordinarie undervisningen. Pedagogerna ska skyndsamt se till att extra anpassningar görs inom ramen för undervisningen. Skolan behöver också utveckla utredningen av elevers behov av särskilt stöd och utreda
- Skolans likabehandlingsplan (4) kommer att ytterligare förankras bland elever och medarbetare i syfte att inga kränkningar får förekomma. Samtliga pedagoger ingår redan i ett värdegrundsarbete som kommer att vidareutvecklas till eleverna. Arbetet ska främja en god arbetsmiljö, en bra samtalston och nolltolerans mot olämpligt ordval och kränkningar mellan eleverna samt elever och vuxna.
- Skolans pedagoger måste samverka (5) med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. Detta möjliggörs i nästa läsårplanering genom att både team och ämneslag har mer gemensam tid. Skolledningen kommer också att ansvara för kontinuerlig kompetensutveckling, lärande av varandra på avsatt gemensam tid.

Dessa åtgärder kommer att kvalitetssäkras genom att skolan mer aktivt arbetar med dokumentation i syfte till bättre information till elever och deras vårdnadshavare. Dessutom behöver skolan se över sin vikariehantering och samverkan mellan fritids och skola.

Nacka gymnasium

Föreläggandet

Tillsynen som genomfördes vid Nacka gymnasiesärskola resulterade i ett föreläggande avseende att elevhälsans arbete inte i tillräcklig utsträckning utförs samlat, förebyggande och hälsofrämjande.

I Nacka kommun är elevhälsans medarbetare anställda i en central organisation, Barn och elevhälsan. Chefen för barn och elevhälsan dimensionerar och allokerar elevhälsans medarbetare på de olika skolorna. Även kompetensutveckling av elevhälsans medarbetare är centraliserad.

Rektor ansvarar för arbetsledning och formerna för elevhälsans arbete. På Nacka gymnasium leds elevhälsans arbete av 5 olika biträdande rektorer med ansvar för olika program. För gymnasiesärskolan har ledningen skett av rektor för Natur & Teknik.

Planerade åtgärder

- Från och med hösten 2015 kommer det förebyggande elevhälsoarbetet för gymnasiesärskolan att planeras och samordnas med skolans övriga medarbetare inom elevhälsan, för att ge tydligare mandat och fokus åt det förebyggande arbetet. En analys av årets utredningar, åtgärdsprogram och andra elevärenden, liksom relevanta iakttagelser av elevhälsans medarbetare, ska ligga till grund för identifikation av utvecklingsområden och planering av åtgärder inom elevhälsans förebyggande och hälsobefrämjande arbete. Tidigare har inte denna samordning skett, men samordningsfördelarna och integrationsaspekten överväger både för medarbetare och elever istället för att gymnasiesärskolan ska fastställa något eget förebyggande arbete.
- Från och med hösten 2015 delegerar rektor ledningen av elevhälsans arbete till arbetslagsledaren för gymnasiesärskolan. Arbetslagsledaren är utbildad speciallärare och har mångårig erfarenhet av att arbeta med elevhälsoarbete inom gymnasiesärskolan. Arbetslagsledaren bedöms ha både den erfarenhet och utbildning som uppdraget kräver. Det ska vara månadsvisa möten för elevhälsans samordning av det förebyggande arbetet samt rapportering av enskilda ärenden.
- Chefen för Barn och elevhälsan ska göra en översyn av den personella resursen för gymnasiesärskolan.

Förslaget till yttrande till skolinspektionen

Välfärd skola har sedan skolinspektionens inspektion och tillsyn av utvalda enheter arbetat aktivt med åtgärder för att förbättra och utveckla vår verksamhet. Nacka kommun tar ett ansvar att berörda skolledare är insatta och ansvariga för att deras verksamheter arbetar med aktuella åtgärder.

Konsekvenser för barn

Välfärd skola arbetar ständigt med barnen i fokus. De åtgärder som redovisas ovan är alla ett steg i att förbättra för barn och elever inom vår verksamhet.

Einar Fransson

Produktionsdirektör Välfärd skola